

Speed Date

Olika former av samtal. Att lyssna aktivt, ställa frågor, uttrycka tankar och känslor samt resonera och argumentera i olika samtalssituationer - Svenska/Svenska som andraspråk, Årskurs 4-6

Syfte

Att formulera tankar och åsikter om vardagsnära ämnen, samt att lära känna varandra i klassen. Görs den på engelska eller andra språk så är det här ett effektivt sätt att få igång och underhålla elevernas muntliga förmåga och det spontana samtalet, i lite lättsam form.

Läraren reflekterar

Den här övningen har visat sig fungera oväntat bra eftersom den är lätt att anpassa sett till innehållet i de frågor man väljer. Inom ramen för till exempel temat kärlek blev den en rolig och lite närgången lära-känna-övning klasskompisarna emellan, då eleverna själva bidrog med några frågor som de hoppades få svar på. Exempelfrågorna nedan fyllde ett fint syfte som avslutning på den sista terminen tillsammans i år 9, men går ju fint att anpassa och använda även som uppstart i år 7.

Eleverna brukar gilla den här övningen då den dels håller dem i rörelse – byte av samtalspartner efter t ex 1-2 minuter – dels eftersom det bifogade frågeunderlaget ger dem möjligheter att snabbt komma igång med samtalet och även osäkra elever får något att luta sig emot. Det har också visat sig trevligt att som elev få chansen att prata med flera olika kompisar i klassen vid samma tillfälle. Får man tunghäfta så kommer det dessutom snart ett partnerbyte och då blir det lättsammare om samtalet känns lite tungrott, än om eleverna sitter i fasta grupper längre stunder.

Det här är en muntlig övning som bäst lämpar sig för kick-start av den spontana samtalsförmågan och hur lång tid den tar styrs av hur många partnerbyten man gör. Görs få byten (3-4) så kan den fungera som en repetition av förra lektionens innehåll eller läxan till dagens pass, om man anpassar frågeinnehållet därefter. Eleverna repeterar genom att prata med varandra utifrån frågorna och får då även chans att höra olika kamraters tankar om samma utgångspunkt.

Eller – ännu hellre – låt eleverna bidra till hela frågebatteriet och låt dem sedan gå loss i sköna samtal med varandra, medan du ansvarar enbart för tidtagning och signal om partnerbyte!

Metod

Placera eleverna i två cirklar (en yttre och en inre) eller i två långa stolsrader ställda mittemot varandra. De kan också sitta placerade i par, där den ena platsen får ny elev vid partnerbyte. Eleverna i endera ringen eller raden hoppar ett steg åt höger vid byte av samtalspartner. Samtalet ska vara i förslagsvis ca en minut (relativt snabba byten brukar funka bäst). Frågorna kan projiceras, skrivas på tavlan eller lämnas ut till varje samtalspar. Frågornas komplexitet avgör hur många som är lämpliga vid varje tillfälle. Ibland kanske det räcker med bara en fråga. Eleverna uppmanas att ställa nyfikna följdfrågor, liksom att fördela svarstiden någorlunda rättvist så att båda får svara. Eleverna får en stund före pratstunden att fundera igenom vad de vill berätta.

Förslag på skolrelaterade frågor

- Vilket skolämne tycker du mest om?
- Vilken maträtt är din favorit i skolrestaurangen?
- Har du skolkat någon gång?
- Vilket klassrum tycker du är bäst?
- Vilket klassrum är sämst? Varför?
- Nämn någonting med (skolans namn) som du tycker borde vara annorlunda.
- Berätta om någon gång då du har gjort bort dig i skolan... (eller om någon gång då nån annan gjorde det... ?
- Om du inte gick i (klassens beteckning) – vilken klass hade du då velat gå i?
- Nämn något som du kommer att minnas som bra med dina år på (skolans namn)!
- Har du varit rädd på skolan någon gång? Varför?
- Vad kommer du ihåg från första skoldagen på (skolans namn)?

- Vilket gott råd skulle du vilja ge till de nya sjuorna?
- Har du fuskat på något prov nån gång?

Förslag på innehållsrelaterade frågor

- Vilka tankar har du efter gårdagens lektion?
- Vad var lätt/svårt att förstå?
- Vad tar du med dig efter det här arbetsområdet?
- Vad håller du med om/inte med om?
- Vilka frågor har väckts under arbetets gång?
- Vilka kopplingar utanför texten/boken/filmen/innehållet gör du?
- Vad är mest/minst intressant? Varför?

Fler förslag på frågor

- Hur brukar du fira midsommarafton?
- Har du haft något sommarjobb?
- Vad följer du på TV? Serier? Sport?
- Berätta om en sak du planerar att göra inom en snar framtid!
- Berätta något du tror att jag inte vet om dig!

Lgr22 Syfte

Utveckla förmåga att formulera sig och kommunicera i tal och skrift, urskilja språkliga strukturer och följa språkliga normer.

Centralt innehåll*

Att leda ett samtal och sammanfatta huvuddragen i vad som sagts.

Betygskriterier*

Eleven samtalar om och diskuterar varierande ämnen på ett sätt som utvecklar samtalen och diskussionerna **väl**. Eleven framför åsikter med **väl** underbyggda argument. Dessutom förbereder och genomför eleven muntliga framställningar med **väl fungerande** struktur och innehåll och **god** anpassning till syfte, mottagare och sammanhang.

* svenska, åk 7-9